

NOTAT

Dato: 13. november 2017

Sag: MTF-17/11255

Sagsbehandler: /SING/SUPO

Fusion mellem Eniig Energi A/S og HMN Naturgas A/S

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

ERHVERVSMINISTERIET

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 2. oktober 2017 en anmeldelse af en fusion mellem Eniig Energi A/S og HMN Naturgas A/S, jf. konkurrencelovens § 12 b. Ifølge § 12 h, stk. 5, 3. pkt., løber fristerne i § 12 d, stk. 1, fra den dag, hvor styrelsen udover en fuldstændig anmeldelse har modtaget dokumentation for betaling af gebyret for anmeldelsen. Efter modtagelse af supplerende oplysninger blev anmeldelsen erklæret fuldstændig den 9. oktober 2017.

1. Transaktionen

Transaktionen indebærer, at Eniig Energi A/S og SEAS-NVE Holding A/S afgiver et fælles bud om at erhverve 100 pct. af aktierne i HMN Naturgas A/S ("HMN"), idet Eniig Energi A/S erhverver 32 pct. af aktierne, mens SEAS-NVE Holding A/S erhverver 68 pct. Straks efter at Eniig Energi A/S og SEAS-NVE Holding A/S erhverver aktierne i HMN, ophørsspalttes HMN med henholdsvis SEAS-NVE Strømmen A/S ("SEAS-NVE") og Eniig Energi Naturgas A/S ("Eniig") som modtagende selskaber. Ved spaltningen opløses HMN uden likvidation ved overdragelse af de samlede aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til henholdsvis SEAS-NVE (68 pct. værdierne) og Eniig (32 pct. af værdierne). For så vidt angår detailmarkedet for levering og salg af naturgas til privatkunder og mindre industri- og erhvervskunder overgår aktiviteterne i Østdanmark til SEAS-NVE og aktiviteterne i Vestdanmark til Eniig.

Denne anmeldelse vedrører Eniig's køb af dele af HMN's forretning. Købet af den resterende del af HMN's forretning er anmeldt særskilt af SEAS-NVE Holding A/S.

Transaktionen udgør en fusion omfattet af fusionsbegrebet i konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2.

2. Parterne og deres aktiviteter

Eniig a.m.b.a., der ejer 75 pct. af aktierne i Eniig, er et andelsselskab ejet af 383.000 andelshavere i det nord- og midtjyske område. Eniig-koncernen har ca. 1.000 medarbejdere, og er opdelt i fem divisioner, der dækker forretningsområderne el- og varmforsyning, fiberbredbånd, el-

og gassalg, gadelys, energibesparelser samt vedvarende energi. Eniig, der udgør energi-divisionen, beskæftiger sig med energibesparelser samt salg af el og naturgas til privatkunder og erhvervsdrivende.

HMN ejes af HMN Naturgas Holding A/S, som er 100 pct. ejet af HMN Naturgas I/S, der består af 32 kommuner i hovedstadsområdet og 25 kommuner i Midt- og Nordjylland. HMN's aktiviteter består af levering og salg af naturgas og biogas til private og små og store detail- og engroskunder i Danmark, handel med naturgas på de europæiske gasbørser, servicering af gasfyr, finansiering af gasinstallationer og rådgivning om energibesparelser til danske kunder.

3. Jurisdiktion

Parterne har med henvisning til Kommissionens konsoliderede meddelelse om jurisdiktion efter Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser¹ vurderet, at den første transaktion – SEAS-NVE's og Eniigs fælles erhvervelse af HMN - ikke udgør en fusion i konkurrenceretlig forstand, forudsat at følgende kumulative betingelser er opfyldt:

1. den efterfølgende deling er aftalt på en juridisk bindende måde
2. der må ikke herske nogen usikkerhed om, at det andet skridt - delingen af aktiverne - skal finde sted kort tid efter den første overtagelse

Begge betingelser er opfyldt, da Eniig og SEAS-NVE har indgået en bindende aftale, der fastslår hvorledes HMN's aktiviteter skal spaltes imellem dem. Det fremgår ligeledes af denne aftale, at spaltningen skal ske straks efter closing af den første transaktion, herunder har Eniig og SEAS-NVE, at aktivitetsfordelingen vil være gennemført inden for ét år. Da betingelserne er opfyldt, er den første transaktion ikke underlagt fusionskontrol og Eniig og SEAS-NVE har derfor indleveret særskilte anmeldelser for så vidt angår spaltningen af HMN. På baggrund af de foreliggende oplysninger er styrelsen enig i parternes vurdering.

De deltagende virksomheder i den anmeldte fusion er Eniig og HMN. Parterne har oplyst, at Eniig i 2016 havde en samlet omsætning på 3.300 mio. kr., [...].

HMN havde i 2016 en samlet global omsætning på 3.241 mio. kr., [...]. Heraf kan de [...] mio. kr. henføres til Danmark.

Eftersom de deltagende virksomheders omsætning overstiger omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1, er der tale om en

---

¹ Kommissionens meddelelse (2008/C 95/01), afsnit 28-33

fusion omfattet af konkurrencelovens regler om fusionskontrol, og fusionen falder ikke ind under tærsklerne i EU fusionskontrollforordningen². Der er derfor tale om en fusion omfattet af konkurrenceloven.

Fusionen er alene anmeldelsespligtig i Danmark.

4. Det relevante marked

Parterne har oplyst, at de er aktive på en række markeder, og at de har horisontale overlap på følgende markeder:

- Detailmarkedet for levering og salg af naturgas til privatkunder og til mindre industri- og erhvervskunder
- Detailmarkedet for levering og salg af naturgas til store industri-kunder og decentrale kraftvarmeværker i Danmark

Produktmarked

Parterne har i anmeldelsen anført, at der bør afgrænses et detailmarked for levering og salg af naturgas til privatkunder og små industri- og erhvervskunder samt et detailmarked for levering og salg af naturgas til store industrikunder og decentrale kraftvarmeværker i Danmark.

I Kommissionens afgørelse *DONG/Elsam/E2* har Kommissionen fundet det relevant at afgrænse et særskilt produktmarked for (i) levering af naturgas til centrale kraftvarmeværker, (ii) levering af naturgas til store industrielle kunder og decentraliserede kraftvarmeværker og (iii) markedet for levering af naturgas til både mindre erhvervskunder og privatkunder.³

Kommissionen har i efterfølgende afgørelser bl.a. *Gazprom/A2A/JV*⁴ afgrænset detailmarkedet for levering af gas til (i) gasdrevne elværker, (ii) store industrielle kunder, (iii) små industri- og erhvervskunder og (iv) private husholdninger. Kommissionen har senest i sagen *Macquarie/National Grid/Gas Distribution Business of National Grid*⁵ fra 2017 bevaret denne afgrænsning.

Konkurrencestyrelsen har i 2009 i fusionen *Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S* vurderet, at der kan afgrænses et særskilt marked for distribution af naturgas. Parterne fra fusionen i 2009 fremførte, at detailmarkedet kunne opdeles yderligere i (i) markedet for salg af naturgas til decentrale kraftvarmeværker og store erhvervskunder og (ii) markedet for salg af naturgas til mindre erhvervskunder og hus-

---

² Rådets forordning (EF) nr. 139/2004 af 20. januar 2004 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelse

³ Kommissionens afgørelse *DONG/Elsam/E2* af 14. marts 2006, pkt. 122

⁴ Kommissionens afgørelse *Gazprom/A2A/JV*, (M5740) af 16. september 2010

⁵ Kommissionens afgørelse, *Macquarie/National Grid/Gas Distribution Business of National Grid*, (M.3868) af 16. marts 2017.

holdninger⁶. Konkurrencestyrelsen fandt det imidlertid ikke nødvendigt nærmere at afgøre, om det relevante marked kunne afgrænses anderledes end det af parterne anførte, idet vurderingen af fusionen ville være den samme uanset, at markedet måtte afgrænses anderledes.

Geografisk marked

Parterne har i anmeldelsen anført, at det er parternes opfattelse, at den geografiske udstrækning af detailmarkedet for levering og salg af naturgas til privatkunder og små industri- og erhvervs-kunder er regionalt og kan afgrænses som den geografiske udstrækning af HMN Naturgas I/S' net i henholdsvis Vestdanmark (HMN Vestdanmark) og Østdanmark (HMN Østdanmark).

Parterne har dog videre anført, at der foreligger ældre afgørelsespraksis fra Konkurrencerådet og nyere praksis fra Kommissionen vedrørende andre geografiske markeder end Danmark, hvor man har fundet, at markedet skulle være nationalt i udstrækning.

For så vidt angår detailmarkedet for levering og salg af naturgas til store industri-kunder og decentrale kraftvarmeværker har parterne anført, at markedet skal afgrænses nationalt.

Kommissionen har i *Macquarie/National Grid/Gas Distribution Business of National Grid* henvist til tidligere praksis⁷, der har defineret markedet for gasdrevne elværker, store industrielle kunder, små industri- og erhvervs-kunder og private husholdninger som nationalt.

Konkurrencestyrelsen har i *Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S* berørt, men ikke taget stilling til, hvorvidt et eventuelt marked for salg af naturgas til mindre erhvervs-kunder og husholdninger, skal afgrænses mere snævert til de områder, hvor de respektive forsyningsselskabers ejere ejer og driver distributionsnettet, som fusionsparterne i *Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S* ellers havde anført. Konkurrencestyrelsen tog heller ikke endeligt stilling til, om et eventuelt marked for salg af naturgas til decentrale kraftvarmeværker og store erhvervs-kunder kunne afgrænses nationalt, som parterne ligeledes havde fremført.

Konklusion

Eftersom fusionen ikke vil hæmme den effektive konkurrence betydeligt, uanset hvor snævert markedet afgrænses, kan markedsafgrænsningen i denne sag dog stå åben.

---

⁶ Konkurrencestyrelsens afgørelse af 11. november 2009, Fusion mellem Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S, pkt. 71

⁷ Kommissionens afgørelser - Gazprom / A2A / JV (M.5740); - ENI/ ACEGASAPS/ JV (M.6068); - Statoil / BP / Sonatrach / In Salah JV(M.3230).

5. Vurdering af fusionen

Vurderingen af fusionens effekt på det relevante marked tager udgangspunkt i parternes oplysninger og styrelsens oplysninger om markederne. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har endvidere orienteret konkurrenter og Foreningen for Slutbrugere af Energi om den planlagte fusion og opfordret dem til at komme med eventuelle bemærkninger hertil.

Detailmarkedet for levering og salg af naturgas til privatkunder og til mindre industri- og erhvervskunder

Ifølge partnerne vil fusionen ikke påvirke markedet. Såfremt markedet afgrænses nationalt, vil fusionen medføre et fald i HHI. Såfremt markerne afgrænses regionalt, vil fusionen medføre en meget begrænset stigning i HHI.

Markedsandele, HHI samt ændring i HHI på henholdsvis et nationalt og et regionalt marked er vist i tabel 1 og 2 nedenfor.

Tabel 1 - *Nationalt marked, markedsandele i pct.*

Baseret på omsætning	Før fusionen	Efter fusionen
HMN	[50-60]	-
Eniig	[0-5]	[20-30]
SEAS-NVE	[0-5]	[30-40]
DONG Energy	[20-30]	[20-30]
NGF Nature Energy	[10-20]	[10-20]
OK	[0-5]	[0-5]
DCC	[0-5]	[0-5]
Energi Fyn (GasEL)	[0-5]	[0-5]
HHI	[4.000-5.000]	[2.000-3.000]
Ændring i HHI		[-2000;-1000]

Kilde: Anmeldelsen samt bilag 3

Tabel 2 – *Regionalt marked, HMN Vestdanmark, markedsandele i pct.*

Baseret på om-sætning	Før fusionen	Efter fusionen
HMN	[80-90]	-
Eniig	[0-5]	[80-90]
DONG Energy	[0-5]	[0-5]
NGF Nature Energy	[0-5]	[0-5]
OK	[0-5]	[0-5]
Energi Fyn (GasEL)	[0-5]	[0-5]
SEAS-NVE	[0-5]	[0-5]
HHI	[7.000-8.000]	[7.000-8.000]
Ændring i HHI		[0-150]

Kilde: Anmeldelsen samt bilag 3

Særligt på et regionalt marked er koncentrationen både før og efter fusionen relativt høj, men samlet set er HHI og ændringen i HHI på et niveau, hvor det umiddelbart er usandsynligt, at der kan påvises horisontale, konkurrencemæssige problemer, jf. Kommissionens retningslinjer for horisontale fusioner.⁸

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at fusionen ikke vil hæmme den effektive konkurrence på detailmarkedet for levering af og salg af naturgas til privatkunder og til mindre industri- og erhvervs-kunder betydeligt uanset om markedet afgrænses nationalt eller regionalt.

Detailmarkedet for levering og salg af naturgas til store industrikunder og decentrale kraftvarmeværker i Danmark

Ved købet af HMN spaltes HMN's kunder på markedet for levering og salg af naturgas til store industrikunder og decentrale kraftvarmeværker i Danmark mellem Eniig og SEAS. Ifølge parterne vil fusionen øge konkurrencen på markedet, idet en aktør erstattes af to, hvorfor fusionen medfører et fald i koncentrationen på markedet målt ved HHI.

Markedsandele, HHI samt ændring i HHI er vist i tabel 3 nedenfor.

⁸ Af retningslinjernes punkt 19 fremgår, at det er usandsynligt, at en fusion vil medføre konkurrencemæssige problemer, hvis HHI efter fusionen er under 1.000. Af punkt 20 fremgår yderligere, at det også anses for usandsynligt, at en fusion vil medføre konkurrencemæssige problemer, hvis HHI efter fusionen er mellem 1.000 og 2.000, og delta er under 250, eller hvis HHI efter fusionen er over 2.000, men delta er mindre end 150 – medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Tabel 3 – Markedsandele i pct.

Baseret på omsætning	Før fusionen	Efter fusionen
HMN	[40-50]	-
Eniig	[0-5]	[30-40]
SEAS-NVE	-	[10-20]
DONG Energy	[30-40]	[30-40]
NGF Nature Energy	[10-20]	[10-20]
DCC Energi	[0-5]	[0-5]
EnergiDanmark	[0-5]	[0-5]
E.ON	[0-5]	[0-5]
HHI	[2.000-3.000]	[2.000-3.000]
Ændring i HHI		[-1000;0]

Kilde: Anmeldelsen samt bilag 3

Samlet set er HHI og ændringen i HHI på et niveau, hvor det umiddelbart er usandsynligt, at der kan påvises horisontale, konkurrencemæssige problemer, jf. Kommissionens retningslinjer for horisontale fusioner.⁹

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at fusionen ikke vil hæmme den effektive konkurrence på detailmarkedet for levering af og salg af naturgas til store industrikunder og decentrale kraftvarmeværker i Danmark betydeligt.

5.1 Tredjemandsorientering

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggjorde den planlagte fusion på styrelsens hjemmeside den 20. september 2017 og opfordrede interesserede til at indsende eventuelle bemærkninger til fusionen til styrelsen. Styrelsen har ikke modtaget bemærkninger.

Styrelsen har endvidere rettet direkte henvendelse til konkurrenter og Foreningen for Slutbrugere af Energi og orienteret om den planlagte fusion og opfordret dem til at komme med eventuelle bemærkninger. Styrelsen har ikke modtaget bemærkninger.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har således ikke på baggrund af høringen blandt konkurrenter og FSE identificeret fusionsspecifikke, konkurrencemæssige betænkeligheder.

⁹ Af retningslinjernes punkt 19 fremgår, at det er usandsynligt, at en fusion vil medføre konkurrencemæssige problemer, hvis HHI efter fusionen er under 1.000. Af punkt 20 fremgår yderligere, at det også anses for usandsynligt, at en fusion vil medføre konkurrencemæssige problemer, hvis HHI efter fusionen er mellem 1.000 og 2.000, og delta er under 250, eller hvis HHI efter fusionen er over 2.000, men delta er mindre end 150 – medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

6. Konklusion

Idet fusionen på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke giver anledning til indsigelser, har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen godkendt fusionen efter en forenklet sagsbehandling, jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 7.

Godkendelsen er givet under forudsætning af, at de oplysninger, der kan tilskrives de deltagende virksomheder, er korrekte, jf. konkurrencelovens § 12 f, stk. 1, nr. 1.